

In memoriam Professor dr W.T. van Est

Geheel onverwachts is op 30 juli jl. overleden Prof. dr W.T. van Est, emeritus hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam. Vele oud-studenten zullen zich Van Est met name herinneren van de colleges Lineaire Algebra voor eerstejaars, die hij jarenlang heeft gegeven. Maar hij was een geleerde van internationale allure, wiens werk nog van invloed is op de moderne wiskunde. In december 2001 werd ter gelegenheid van zijn tachtigste verjaardag een symposium op het Korteweg-de Vries Instituut gehouden, waarbij de waardering voor zijn werk en persoon nog eens duidelijk naar voren kwam.

Wil van Est werd geboren op 12 december 1921 te Batavia. Hij studeerde wis- en natuurkunde te Amsterdam van 1938 tot 1940 en van 1945 tot 1949, alwaar hij ook college gevolgd heeft bij L.E.J. Brouwer. In 1950 promoveerde hij cum laude bij Freudenthal in Utrecht. Hierna is hij enige tijd leraar geweest aan het Murmellius Gymnasium te Alkmaar. In 1956 werd hij benoemd tot hoogleraar in Leiden en in 1972 werd hij de opvolger van Kuiper in Amsterdam. Vanaf 1973 was hij lid van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen.

Van Est was meetkundige bij uitstek. De taal van de wiskunde en zeker die van de meetkunde heeft in de loop van de twintigste eeuw ingrijpende veranderingen ondergaan. Van Est behoorde nog tot de generatie meetkundigen die het hele spectrum beheerste en op waarde wist te schatten. Zijn belangrijkste onderzoeksthema's waren: Liegroepen, Liealgebras en de theorie van de foliaties. De Franse wiskundige Elie Cartan die in de eerste helft van de twintigste eeuw belangrijk werk op deze gebieden had verricht, werd door Van Est zeer bewonderd. "Het staat in feite al bij Cartan" was een uitspraak waarmee hij, bescheiden als hij was, zijn eigen resultaten vaak poogde te relativieren. Hij was zeker erg francofiel. Regelmatig publiceerde hij in het Frans en ook had hij vele contacten in Frankrijk. Vaak werd hij uitgenodigd om gastcolleges te geven of

om zitting te nemen in promotiecommissies. De waardering die hij in Frankrijk ondervond kwam tot uiting in het eredoctoraat dat de Universiteit van Toulouse hem verleende in 1987.

Na zijn emeritering was Van Est ook nog bijzonder actief. Met grote regelmaat bezocht hij de seminaria op het gebied van de meetkunde en de mathematische fysica. Onmiskenbaar heeft hij bijgedragen aan de prominente plaats die de mathematische fysica aan het Korteweg-de Vries Instituut op dit moment inneemt.

Mijn persoonlijk contact met hem dateert voornamelijk uit de periode dat hij al met emeritaat was. Ik heb hem leren kennen als een bescheiden man, die een groot gevoel voor stijl en een bijzonder goede smaak had zowel op het gebied van de wiskunde als daarbuiten. Met al mijn meetkundige vragen kon ik bij hem aankloppen. Of het nu een lang vergeten bewijs van de stelling van Pascal betrof of een vraag uit de K-theorie, hij wist altijd de juiste weg te wijzen. De gesprekken die ik met hem had als hij na afloop van zijn van wekelijkse Spaanse les het instituut bezocht, zal ik node missen.

Naar aanleiding van zijn tachtigste verjaardag verscheen in het Nieuw Archief voor Wiskunde (maart 2002) een interview met Prof. Van Est van de hand van Gerard Alberts en Ieke Moerdijk. Dit artikel geeft een getrouw beeld van de persoon en het werk van Van Est en het toont ook aan dat hij nog midden in de wiskunde stond.

Henk Pijls
henkp@science.uva.nl